

Trollbodaskolan

Plan för studie- och yrkesvägledning

Läsår 2017-2018

Plan för studie- och yrkesvägledning

Läsår 2017-2018

Utgivningsdatum: 170816

Utgivare: Trollbodaskolan

Kontaktperson: Carina Norberg, rektor

Innehåll

Övergripande mål Lgr-11.....	sid. 4
Aktivitetetsplan åk F-9.....	sid. 5-12

Övergripande mål ur Lgr -11

2.6 SKOLAN OCH OMVÄRLDEN

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
- medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska

- informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och
- vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Trollbodaskolans aktivitetssplan för studie- och yrkesvägledning

Konkretisering- Hur når vi målet?

När	Syfte	Hur (exempel på uppgifter)	Vem ansvarar	Materiel
Åk F-9	Självkännedom	Utvecklingssamtal/barnsamtal Utvecklingssamtalet tar upp elevens starka sidor/sidor att utveckla, frågor om elevens drömmar om framtid.	Pedagog/Lärare	G-mapp-SYV- materieltips-Inför utv.samtal-Bilaga 1+2
Åk F-9	Kunskap om alternativ/omvärld Studie- och yrkesvägledning i undervisningen, ger underlag till elevens framtida studie- och yrkesval.	Ämne-Yrkeskarta Läraren ger eleverna förståelse för hur kunskaper i skolämnen kan ha betydelse för deras framtida studie- och yrkesval. T.ex. genom att visa på hur kunskaper kan komma till användning i arbets- och samhällslivet, belysa vilka yrkesgrupper som kan knytas till ämnet eller hur ämnet uttrycks i mer specialiserade områden i högre studier.	Pedagog/Lärare	G-mapp-SYV- materieltips- Arbetsliv yrken- Bilaga 27. Studiebesök föreläsare- Bilaga 11
Åk F-9 T.ex. Elevens val	Självkännedom, val och väljande	Utforska intresseområden I undervisningen ges eleven möjlighet att utforska egna intresseområden , träna på att göra olika val av fördjupning i skoluppgifter t.ex. vid elevens val. Läraren ger också stöd och vägledning till eleven om vad de behöver jobba mer med.	Pedagog/Lärare	
Åk F-9	Informationssökning ger grund till valkompetens	Informationssökning och källkritik I undervisningen får eleverna träna på informationssökning och källkritik. Att veta hur man söker, samlar, sorterar, analysera, sätta samman information är viktiga färdigheter som eleven behöver kunna för att hantera valsituationer i livet. T.ex. vid val av gymnasieprogram och skola.	Pedagog/Lärare (SYV)	
Åk F-9	Normer och värden Allsidighet och opartiskhet	Normkritiskt perspektiv i undervisningen Vi utmanar, problematiserar, visar på alternativ till traditionella föreställningar kring kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas studie- och yrkesval. Vi strävar efter att ge eleverna en allsidig information om utbildningar, yrken och branscher. Vi intar ett normkritiskt perspektiv när vi bjuder in yrkesverksamma personer till skolan och visar opartiskhet vid urval av t.ex. utbildningsanordnare. Oavsett utgångspunkt och skolform är det viktigt att de beslut som fattas om studier och yrken är elevens egna val .	Pedagog/Lärare SYV	
Åk F-9 18/10	Kunskap omvärld, närsamhälle och yrken.	Framtidsdag	Pedagog/Lärare Fritidspersonal/ SYV	
Åk F-2	Kunskap omvärld, närsamhälle och yrken.	Hässelby, närsamhälle, yrken nu och då	Pedagog/Lärare /Fritidshem	

Åk F- 2	Kunskap omvärld, arbetsliv, samhällsliv, yrke och utbildning	Lära känna närmiljön och några av dess olika yrkeskategorier. Brandman, poliser, bonde och präst. Yrkesgrupper nu och då. Åka kommunala färdmedel.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	
Åk F-2	Självkännedom	Måla självporträtt Måla familjen, huset, födelsedag/årstidhjul, dramalekar, uppträda inför andra.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	
Åk F-2	Kunskap omvärld, yrken, självkännedom	Yrkeslek/rollspel/skapa miljöer för yrkeslekar. Leklådor.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	Leklådor
Åk 3	Kunskap omvärld, skola arbetsliv, samhällsliv	Studiebesök på Scania med rundvandring, vad är en arbetsplats, produktion, Scantias gymnasieskola, hur de arbetar för att få fler flickor att bli intresserade av teknik. Besöket avslutas med en elevuppgift.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	
Åk 3	Kunskap omvärld, arbetsliv, yrke, val och väljande	Intervju med vuxen om yrkesval. Exempel på frågor: Vad arbetar du med? Vad gör du i ditt arbete? Vad tycker du är roligt i ditt arbete? Finns det någon nackdel med yrket? Hur kom du fram till vad du ville arbeta med? Eleven får själv reflektera över om de skulle kunna tänka sig att arbeta med samma sak som sin mamma, pappa eller annan vuxen.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	G-mapp-SYV-materieltips-arbetsliv yrken Bilaga 15.
Åk 3	Kunskap omvärld, yrken. Yrken i relation till egenskaper och färdigheter.	Skrivuppgift- drömyrke eller framtidsyrke Exempel frågeställningar: Skriv om ditt drömyrke eller ett yrke som du tror kommer att behövas i framtiden. Vad tror du att man får göra under dagarna i yrket? Vilka egenskaper tror du är viktiga för att klara yrket? Vilka skolämnen tror du är viktiga för att kunna arbeta med yrket? Vilka ämnen i skolan skulle du vilja bli bättre på och som du skulle vilja arbeta mer med under år 3? Rita/Måla en bild på en person som arbetar i ditt dröm- eller framtidsyrke. Redovisas genom t.ex. ”väggplansch” som sätts upp på enheten eller i matsalen. Diskussion, vidga perspektiv, likheter och skillnader mellan flickor och pojkars drömyrken. Hur många yrken anges, vilka yrken saknas? osv.	Pedagog/Lärare /Fritidshem	G-mapp-SYV-materieltips-arbetsliv/yrken Bilaga 4.
Åk 4	Självkännedom, kunskap omvärld, utbildning och yrke	Uppgift drömyrke	Pedagog/Lärare	G-mapp-SYV-materieltips-arbetsliv/yrken Bilaga 4.
Åk 4	Kunskap omvärld, kontakt arbetsliv och yrken	Bjuda in vårdnadshavare som berättar om olika yrken	Pedagog/Lärare	
Åk 4	Kunskap omvärld, kontakt arbetsliv och samhällsliv	Olika studiebesök	Pedagog/Lärare	G-mapp-SYV-Studiebesök-föreläsare - bilaga 12. Studiebesök frågebatteri. -bilaga 13. Studiebesökslista

Åk 4 Fritids		Saknas	Fritidspersonal	
Åk 4-9	Kunskap omvärld, kontakt arbetsliv.	Operation dagsverke Eleven får utföra arbete på ett företag eller i skolan. Eleven ges allmän förberedelse inför arbetslivet, kännedom om hur barn och ungdomar får arbeta. Följs upp med klassredovisning om företaget och det arbete som utförts. (Frågor kring typ av yrke, utbildning, lön, kvalifikationskrav och arbetsmarknad).	Pedagog/Lärare	
Åk 5	Självkännedom, träna på val, väljande, se konsekvenser.	Värderingsövningar Materiel: Livets spelregler från Brå med olika teman. Eleven ges träning i att ta ställning i olika frågor, göra val, får reflektera över sina egna värderingar, handlingar och dess konsekvenser.	Pedagog/Lärare	
Åk 5 T.ex. vid elevens val	Kunskap omvärld, skola arbetsliv, samhällsliv, yrke och utbildning.	Yrkesverksamma/studerande besöker klassen. Integrerat i undervisningen bjuds yrkesverksamma personer in till skolan. T ex: SL, brandman, kyrkan, bibliotekarie, författare, filmare och serietecknare. Studie- och yrkesvägledningsspektivet finns alltid med i undervisningen vid olika omvärldskontakter. (Frågor ställs om t.ex. yrken, utbildning, arbetsuppgifter, kvalifikationskrav, lön och arbetsmarknad).	Pedagog/Lärare	
Åk 5	Kunskap omvärld, kontakt skola arbetsliv/samhällsliv, yrke och utbildning	Studiebesök. Integrerat i undervisningen genomförs studiebesök. T ex på ICA, Riksdag och Tom Tits. Studie- och yrkesvägledningsspektivet finns alltid med i undervisningen vid olika omvärldskontakter. (Frågor ställs t.ex. kring yrke, utbildning, arbetsuppgifter, kvalifikationskrav, lön och arbetsmarknad).	Pedagog/Lärare	
Åk 5	Entreprenöriellt lärande	Entreprenöriellt lärande vid öppet hus. Baka, egen försäljning, skapa event, räkna ut vinst. Undervisning om ekonomi och företagande. T.ex. högläsning ur bok ”varg nosar och jagar”.	Pedagog/Lärare	
Åk 5	Kunskap omvärld, kontakt arbetsliv	Internprao matsal Eleven får egen erfarenhet av vad det innebär att vara en del i arbetslivet.	Pedagog/Lärare	
Åk 5	Självkännedom, kunskap omvärld, arbete, yrke och framtid.	Skrivuppgift: Hur ser mitt liv ut 2030? Vad arbetar jag med och vilka är framtidsyrkena?	Ämneslärare i svenska	
Åk 5	Kunskap omvärld, språkvalets betydelse inför framtida studier.	Språkvalsinformation Information till elev och vårdnadshavare om språkvalets betydelse inför fortsatta studier. (Meritvärde/Meritpoäng)	SYV Skolledning Ämneslärare i språk	G-mapp-SYV-materieltips-behörighet och antagningsregler.
Åk 5 fritids		Uppgift saknas		
Åk 5-9A Fk-klass	Kunskap omvärld, utbildning, studie- och yrkesvägledning	Gymnasieinformation i klass med tolk Betyg, behörighetskrav gy-skolan, svenska utbildningssystemet,	SYV	Skolverkets film om gymnasieskolan på

VT		arbetsmarknad och bristyrken. Skriftlig gymnasieinformation och film på modersmål.		andra språk. Tryckt materiel om svenska skolan på andra språk
Åk 5-9A	Studie- och yrkesvägledning	Vägledningssamtal med tolk År 9	SYV	
Åk 5-9A	Kunskap omvärld	Studiebesök Olika besök	Lärare	
Åk 5-9A	Kunskap om omvärld, yrken utbildning och egenskaper.	Yrken och begrepp Ta reda på fakta om yrken och kompetenskrav. Yrken, begrepp Olika yrken, vad heter de och vad arbetar de med? Vilka egenskaper måste man ha för att klara de olika yrkena? Arbeta visuellt med bilder i klassrummet och besök ett centrum tillsammans där eleverna ser de olika yrken. Visa yrkesfilmer från arbetsförmedlingen.	Lärare	G-mapp- SYV- materieltips-5-9A
Åk 5-9A	Kunskap omvärld	Yrkesintervjuer Förbered intervjuer tillsammans. Gå till ett centrum, intervju olik personer som arbetar. Bjud in en polis, en skolsköterska eller en skolläkare till skolan, låt eleverna ställa varsin fråga. Se Intervju Polis	Lärare	G-mapp- SYV- materieltips-5-9A
Åk 5-9A	Självkänedom	Vem är jag? Egenskaper, intressen, starka/svaga sidor. Egenskaper, adjektiv. Gör tankekartor med olika adjektiv som beskriver en person. Vem är jag? Vad gillar jag? Vad tycker jag om att göra och vad gillar jag inte? Vad vill jag bli när jag blir stor, varför? Se dokument JAG.doc	Lärare	G-mapp- SYV- materieltips- 5-9A
Åk 5-9A År 9	Vägledning	Elever språktest Sprint	Lärare SYV	
Åk 5-9A År 9		Informationsmöte med elev och målsman om rätten att få slutföra skolgången efter skolpliktens upphörande (10:onde skolår). (Skollagen 2010:800 7 kap 15-16§§).	Skolledare Lärare SYV	Se rutin från Utbildnings- nämnden.
Åk 6 VT	Kunskap omvärld, utbildning, studie- och yrkesvägledning	SYV-information klassvis Grundläggande information om betyg och behörighetskrav till gymnasieskolan, språkvalets betydelse inför fortsatta studier.	SYV Ämneslärare i språk deltar	
Åk 6	Kunskap omvärld, yrken, utbildning, informationssökning	Skriv om ett yrke Skrivuppgift med informationssökning.	Ämneslärare i SO eller svenska	G-mapp- SYV- materieltips- arbetsliv/yrken Bilaga 16.
Åk 6	Kunskap omvärld, yrken, utbildning, kontakt arbetsliv/ samhällsliv	Bjuda in yrkesverksam person	Lärare	G-mapp-SYV- materieltips- studiebesök föreläsare- Bilaga 11+13. Katalog

				framtidsvalet
Åk 7 VT	Kunskap omvärld, utbildning, studie-och yrkesvägledning	SYV-information klassvis Grundläggande gymnasieinformation.	SYV	
Åk 7	Kunskap omvärld, yrken, utbildning och självkännedom, informationsökning. Yrke i relation till egenskaper och färdigheter.	Skriva artikel om ett yrke eller drömyrke. Begrepp: Kvalifikationskrav, egna egenskaper, informationsökning och källkritik.	Mentor Planeringstid	G-mapp- SYV- materieltips- arbetsliv/yrken Bilaga 16.
Åk 7	Självkännedom	Elevuppgift med intressetest	SYV	G-mapp-SYV- materieltips- intressetest- Bilaga 17-19
Åk 7 VT	Kunskap omvärld, yrke och utbildning.	Filmvisning i klass under VT Förberedelse, vidga perspektiv inför PRAO och gymnasieval.	Mentor Planeringstid	G-mapp- SYV- materieltips- arbetsliv/yrken Bilaga 16.
Åk 7	Självkännedom	Hälsodagbok	Ämneslärare idrott	
Åk 8	Kunskap omvärld, Kontakt arbetsliv/ samhällsliv, utbildning/yrke	Bjuder in föräldrar/yrkesverksamma som berättar om sitt yrke.	Arbetslag Planeringstid	G-mapp-SYV- materieltips- studiebesök föreläsare- Bilaga 11
Åk 8	Kunskap omvärld, kontaktarbetsliv/ samhällsliv, utbildning och yrke.	Bjuda civilingenjör eller annat naturvetenskapligt yrke eller delta i samarbeten/aktiviteter som vidgar elevernas perspektiv.	Ämneslärare i NO	G-mapp-SYV- materieltips- studiebesök föreläsare- Bilaga 11.
Åk 8	Kunskap om alternativ, arbetsliv, självkännedom	Skriva CV	Ämneslärare i svenska	G-mapp-SYV- materieltips- CV Bilaga 39-41
Åk 8	Kunskap omvärld, arbetsliv, självkännedom, ge förberedelse inför framtida yrkesliv.	PRAO- 2 veckor Ämneslärare i SO ansvarar för att sätta upp pedagogiska mål för PRAON inom arbetsområdet arbetsliv. (För- och efterarbete med PRAO-uppgift) Begrepp: Arbetslivskunskap, arbetslivets villkor, arbetsmarknadens parter, arbetsmiljö, arbetsrätt, arbetslivets förändringar, behov/efterfrågan, prognoser, kvalifikationskrav/kompetenser, några orsaker till val av yrke och elevintervju. Idrottsläraren-ergonomiuppgift. SYV- information och förberedelse. (Rutiner finns i G-mapp).	Ämneslärare i SO Idrottslärare SYV Arbetslag Skolledning	G-mapp-SYV- materieltips- PRAO

Åk 7-8	Kompensatorisk studie- och yrkesvägledning	Vägledningssamtal Elever i åk 7 och 8 har möjlighet att boka vägledningssamtal med SYV. Elever med särskilda stödbehov kartläggs och genom elevhälsan och kallas av SYV. Nyanlända åk 7 Särskoleelever åk 7-8 Elever med funktionsnedsättning åk 8	SYV Elevhälsa	
Åk 8 VT	Kunskap om alternativ, utbildning, studie- och yrkesvägledning	Gymnasieinformation klassvis Grundläggande gymnasieinformation.	SYV lärare deltar	
Åk 8	Kunskap om alternativ, yrken.	Författarbesök	Ämneslärare svenska	
Åk 9 Inför utv. samtal	Självkännedom och valkompetens	Framtidsuppgift- skrivuppgift om framtida mål. Hur kommer du dit? - Vilket program, skola och betyg kan leda dit? - Hur har du kommit fram till dina tankar? Finns det något som du skulle vilja ha hjälp med för att komma fram till vilken väg du vill ta efter år 9? Vilka mål har du i år 9? Kopia på skrivuppgift delges SYV inför första vägledningssamtalet.	Ämneslärare i svenska.	G-mapp- SYV- svenska- Bilaga 38. Uppgift som fokuserar på framtiden.
Åk 9	Studie- och yrkesvägledning	Vägledningssamtal Elev och vårdnadshavare kallas till minst ett vägledningssamtal under höstterminen och erbjuds därefter vägledningssamtal utifrån behov. SYV fortsätter att uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd som kallas till flera samtal.	SYV	
Åk 9	Studie- och yrkesvägledning	Intressetest med programförslag	SYV	
Åk 9 Sep	Studie- och yrkesvägledning	Gymnasieinformation vårdnadshavare Antagningsregler, utbildningsutbud, ansökningsprocess mm. Skriftlig information skickas kontinuerligt till vårdnadshavare under år 9.	SYV Lärare deltar Gemensamt föräldramöte	
Åk 9 Sep Nov Jan April	Studie- och yrkesvägledning	Gymnasieinformation klassvis x 4 Innehåll: antagningsregler, utbildningsutbud gymnasieskolans program, examina i gy, programuppbyggnad, kurser, yrkesområden efter programmen, kvalifikationskrav yrken, arbetsmarknadsprognoser efter programmen, språkvalets betydelse, ansökningsprocess, förberedelse inför besök på gymnasiemässan, val av skola, skillnader, val och väljande, svenska utbildningssystemet, behörighet till utbildningar efter gymnasieskolan och	SYV Lärare deltar	

		utbildningsmöjligheter i andra länder.		
Åk 9	Studie- och yrkesvägledning	Besök gymnasiemässa	SYV Lärare	
Åk 9	Kompensatorisk studie- och yrkesvägledning Övergång och samverkan	Kompensatorisk studie- och yrkesvägledning utifrån behov t.ex. -SYV kallar aktivt till flera samtal -Prova på dagar -Elev erbjuds gemensamt studiebesök på gymnasieskola tillsammans med studie- och yrkesvägledaren. -Gemensamma möten där olika kompetenser samverkar kring eleven. -Anpassat materiel och information tex. lättläst information, bildstöd, gymnasieinformation på olika språk. Intressetest med bildstöd anpassat till elever med särskilda behov. -Överlämnandemöten erbjuds med mottagande skola. -Stöd med ansökan och bilagearbete -Uppföljning av antagningsresultatet för alla elever. -SYV erbjuder stöd tills att alla elever fått plats i gymnasieskolan.	SYV Lärare Elevhälsa Skolledning	
Åk8		Elevhälsa I skolsköterskans individuella hälsosamtal under år 8 tas frågor upp om medicinsk rådgivning inför yrkesval.	Skolsköterska	
Åk F-9	Kompensatorisk studie- och yrkesvägledning. Övergång och samverkan	Elevhälsan Elevhälsoteamet hjälper till med att kartlägga elever i behov av särskilt stöd som SYV tidigt behöver uppmärksamma inför övergången till gymnasieskolan. Elevhälsan samverkar med SYV kring elever i behov av särskilt stöd, bistår med medicinsk, psykologisk, social och specialpedagogisk kompetens i övergångsarbetet till gymnasieskolan.	EHT Skolsköterska Kurator Specialpedagog Studie- och yrkesvägledare Rektor/Skolledare	
Åk 9 VT	Kompensatorisk studie- och yrkesvägledning Övergång och samverkan	Bilagearbete Bilagor skrivs i samverkan mellan EHT, lärare, elev och vårdnadshavare, så att viktig information om elevers stödbehov följer eleven vid övergången till gymnasieskolan. Åtgärder planeras i samverkan för att underlätta elevens fortsatta studier. (Skriftliga rutiner, G-mapp-SYV).	Lärare år 9 SYV Elevhälsan	
Åk F-9	Stöd	Stöd Studie- och yrkesvägledaren är till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.	SYV Skolledning	

Åk F-9	Planering och uppföljning	<p>MÅL- för studie- och yrkesvägledning Nationella mål i styrdokumenterna är beskrivna och konkretiserade i årsaktiviteter i skolans SYV-plan. Nationella mål i styrdokumenterna kring studie- och yrkesvägledning finns att läsa i G-mappen under rubriken ”SYV-materieltips finns: -Lgr- 11 -Allmänna råd för studie- och yrkesvägledning -BRUK -SYV-barometern.</p>	All personal	G-mapp-SYV-materieltips
Åk F-9	Planering, uppföljning och rutiner	<p>Materiel/lektionsplanering Lektionsplaneringar/materiel till aktiviteter i SYV-planen läggs i G-mappen-SYV. Personal bör ha kunskap om aktuella behörighetsregler till gymnasieskolan för att kunna förbereda eleverna på de krav som ställs där. (Information finns i G-mapp-SYV- behörighet antagningsregler)</p>	All personal	
Åk F-9	Kompetensutveckling	<p>Kompetensutveckling Information om kompetensutveckling för lärare inom studie- och yrkesvägledning går ut till arbetslag/ämnesgrupper via skolledningen.</p>	All personal	
Åk F-9	Planering, uppföljning och utvärdering	<p>Uppföljning, utvärdering och revidering av SYV-planen görs vid personalens årliga utvärdering under vårterminen. Utvärderingsfrågor om SYV-plan till <u>elever</u> läggs till i elevenkät för alla åldrar.</p>	Skolledning	